

КР'АЗНАЎЧЫ

ВЕСНІК

• № 13 •

• 26 СНЕЖНЯ 2019 •

УА «Лунінецкі ДТДПТК»
Аб'яднанне
на інтарэсах
"Кр'язнаўства"

ВЯЧОРКІ

У снежны дні кароткія, вечары доўгія. Раней нашы продкі – жанчыны – хадзілі на вячоркі. Што вядома пра гэты старажытны беларускі абрад?

Дзяўчаты наймалі сабе хату на ўсю восень і зіму, да вясны, у якой-небудзь удавы або нагул у беднай сям'і. Плацілі ў складчыну: льном па вазе, мераю канаплянага семя або круп, а таксама бульбаю. «Вячэраць» прыносілі ўсё сваё, асвятленне

таксама - керасінавыя лямпы.

Збіралася ў адной хаце дзяўчат пятнаццаць, не больш. Усе пралі і спявалі. Прыходзілі і хлопцы паглядзець на дзяўчат, паслухаць іх спевы. Варта ўвагі тое, што на вячоркі траплялі хлопцы з суседніх вёсак, а свае таксама большасць ішла ў іншыя вёскі, часам і за дзесяць верст. Усе дзяўчаты начавалі на вячорках, а не дома. Так і казалі «Мы ніколі не сутыкаемся дома» (не сядзім).

Падлеткі сходзіліся асобна. Нават самыя малыя дзяўчаткі выбіралі якую-небудзь хату, канечне, бліжэй, дзе яны пралі. Вячоркі называлі яшчэ «попрадкі». З надыходам вясны яны спыняліся. Летнія вячоркі называліся «наначкі» – «хадзіць у наначкі».

На працягу зімы дзяўчаты рабілі тры, чатыры «вечарынкi». Наймалі музыкаў са скрыпкаю і бубнам. Плацілі ім рублі два, у складчыну безумоўна. Прыносілі сваю правізію, квасы, сокi, а хлопцы – толькі частаванне: семачкі, пернікі. Вечарынкi пачыналіся звычайна з раніцы і працягваліся да позняй ночы.

З народнага календара

- ♦ Вячоркі 1
- ♦ Песні, якія спявалі на вячорках 1
- ♦ Экскурсія на РУПП «Граніт» 2
- ♦ Адгадайце загадкі 2
- ♦ СМІ побач 3
- У гасцях — літаратары 3
- ♦ Экскурсія ў кр'язнаўчы музей і на выставу-ярмарку «Лунінецкі млын» 4

ПЕСНІ, ЯКІЯ СПЯВАЛІ НА ВЯЧОРКАХ

Сышліся разам,
І нам тут не цесна,
Бо ўсе з аднаго мы
Вясёлага цеста.

Дрэва славіцца пладамі,
Хаты славіцца садамі,
Чалавек жа працаю
Славіць зямлю нашую.

*Толькі месяцаў назвы пакіньце,
Назвы родныя роднай зямлі,
Пра якія з маленства ў блакіце
Бор шуміць і пяюць жураўлі:*

*Снежаны - першы густы
снегапад...*

ЭКСКУРСІЯ НА РУПП «ГРАНІТ»

29 лістапада мы пабывалі на экскурсіі на прадпрыемстве па здабычы граніту. Спачатку мы наведалі музей, які знаходзіцца побач з прадпрыемствам. Музей нас уразіў мноствам цікавых экспанатаў, сярод якіх косці старажытных жывёлаў і калекцыя камянёў, якія знайшлі пры распрацоўцы кар’ера, кубкі футбольнай каманды “Граніт”, партрэты людзей, якія ў розныя гады ўзначальвалі гэта прадпрыемства. Нам расказалі таксама пра вядомых асоб, якія тут пабывалі (сярод іх Пётр Машэраў).

Далей мы адправіліся на кар’ер. Там знаходзіцца спецыяльная пляцоўка, з якой мы ўбачылі маштабы кар’ера: даўжыня складае 3 км, шырыня — 2 км. Вялізныя самазвалы здаваліся падобнымі да цацачных.

РУПП “Граніт” пастаянна павялічвае аб’ёмы вытворчасці. Гэта, на нашу думку, вельмі важна для нашага раёна, вобласці і краіны ўцэлым.

*Ксенія Лушчык, навучэнка гр. №14,
Ганна Маснева, навучэнка гр. №24,
Васіль Пятроў, навучэнец гр. №21*

АДГАДАЙЦЕ ЗАГАДКІ

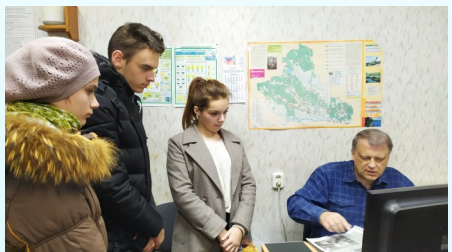

У мяшку маім загадкі,
А загадкі з роднае хаткі,
паспрабуйце адгадаць.

А хто хутчэй і правільна адгадае,
той прыз атрымае.

1. Ішоў, ішоў, дзве дарогі знайшоў і ў абедзве пайшоў.
2. На што каню хамут кладуць?
3. Без чаго чалавек не можа жыць?
4. Без калёс, а едзе.
5. Хто з барадой родзіцца?
6. Дзе мароз улетку водзіцца?

СМІ ПОБАЧ

3 снежня мы наведалі рэдакцыю газеты «Информ-прогулка». Сустрэў нас намеснік галоўнага рэдактара Вадзім Жылко. Ён раскажаў, што рэдакцыя знаходзіцца ў будынку былой казармы. Некалькі памяшканняў, у якіх размясцілася рэдакцыя, было набыта ў пачатку 90-х гадоў. Газета зарэгістравана 25.08.1993г., выдаецца з 15.03.1994г. У рэдакцыі ствараецца электронны варыянт газеты, а друкуецца яна ў Пінскай тыпаграфіі. Тыраж газеты - 5000 экзэмпляраў, некалькі старонак каляровыя. У газеце шмат рубрык: “На тэму дня”, ”Падзеі, факты”, “У Мікашэвічах”, ”У фокусе ўвагі”, ”Віншаванні + рэклама” і інш. Мы таксама мелі магчымасць пагутарыць з Вольгай Соц, якая вядзе сайт газеты, і журналістам Людмілай Хмялеўскай.

Алеся Мазан, навучэнка гр.№24

У ГАСЦЯХ – ЛІТАРАТАРЫ

11 снежня ў нашым каледжы пабывалі журналіст, краязнаўца Таццяна Канапацкая і паэт Міхась Скобла. На сустрэчы з імі прысутнічалі навучэнцы групы №24, а таксама члены аб’яднання па інтарэсах “Краязнаўства”.

Сустрэчу адкрыла Таццяна Канапацкая, якая заклікала любіць і шанаваць родны край, той куточак, адкуль пачалася наша дарога ў вялікі свет.

Міхась Скобла прыгадаў, што на Луніначчыне бывае часта і ў нашай установе адукацыі таксама не першы раз. Ён раскажаў пра сваю малую радзіму – мястэчка Дзярэчын, што на Гродзеншчыне. Прэзентаваў кнігу пра род Сапегаў, а таксама 100 нумар літаратурна-мастацкага часопіса “Дзеяслоў”, у якім змешчаны яго паэтычныя творы. Прысутным вельмі спадабалася аўтарскае чытанне вершаў, прысвечаных Лунінцу, рацэ Нёман, паэту Рыгору Барадуліну і інш.

Сустрэча пакінула шмат прыемных уражанняў.

Г.М.Антановіч, кіраўнік аб’яднання па інтарэсах “Краязнаўства”

ЭКСКУРСІЯ Ў КРАЯЗНАЎЧЫ МУЗЕЙ І НА ВЫСТАВУ-ЯРМАРКУ «НАВАГОДНІ МЛЫН»

12 снежня мы наведалі наш раённы краязнаўчы музей. Пазнавальную і цікавую экскурсію для нас правяла супрацоўнік музея Дзіна Грушэўская. Яна расказала пра гісторыю горада з часу першага ўпамінання 1449г. і да сучаснасці. Экспазіцыя музея нас уразіла мноствам старадаўніх экспанатаў, сярод якіх абраз Божай Маці Казанскай XIXст., метрычная кніга Язвінскай царквы 1892г., шмат прадметаў сялянскага побыту. Ёсць рэшткі прылад працы, посуду эпохі неаліту і перыяду жалезнага веку. У музеі ўшанавана памяць песняра Беларусі Я.Коласа, герояў і ўдзельнікаў Вялікай Айчыннай вайны: Давыдава М.С., Петрушэўскага А.В., Багданава П.М. і інш.

Пасля экскурсіі нас запрасілі на выставу-ярмарку вырабаў ручной работы “Лунінецкі млын”, якая праводзіцца другі раз. 16 лунінецкіх майстроў прадставілі свае вырабы ў розных тэхніках: салодкая фларыстыка, палімерная гліна і ювелірная смала, дрэва, халодны фарфор, дэкупаж і др.

Можна з упэўненасцю зазначыць, што Лунінецчыне ёсць чым ганарыцца. Самае вялікае багацце – гэта сумленныя, творчыя і працавітыя людзі.

Дзмітрый Якавец, навучэнец гр.№15,
Ласюкова Вікторыя, навучэнка гр.№34

Друкаваны орган
аб'яднання
па інтарэсах
«Краязнаўства»

Выдаецца з верасня
2018г.

Галоўны рэдактар:
Антановіч
Галіна Мікалаеўна

Тэхнічны рэдактар:
Мазан Алеся

Рэдакцыйная
калегія:
Ласюкова Вікторыя
Ласюкова Дзіяна,
Лушчык Ксенія,
Маснева Ганна

Наш адрас:
вул. Чэхава, 10а
225644 г. Лунінец
Брэсцкай вобл.

Наш сайт:
www.lgplp.brest.by

E-mail: lpplp@brest.by

Выходзіць 1 раз у
месяц

